

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/203/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712216963
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8712216963.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ s. r. o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pribinovej č. 25, právne zastúpeného Fridrich Paľko s. r. o., so sídlom v Bratislave, na ul. Grösslingovej č. 4 proti žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, na Župnom námestí č. 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 4.11.2014, č. k. 21C/422/2012-70 a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Poprad zo dňa 1.4.2015, č. k. 21C/422/2012-82 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P o t v r d z u j e uznesenie.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej predmetom konania je náhrada škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu prvého stupňa pri rozhodovaní o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

V exekučných konaniach, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii priedahov v konaní. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je kompetentný preskúmať Ústavný súd. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je účinné od 1.1.2013, avšak i keď žaloby boli vo veci podané v roku 2012 predmetné ustanovenie dopĺňa a vykladá ustanovenie § 9 ods. 1 predmetného zákona, preto je ho možno aplikovať aj pri uplatnených nárokoch na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pred 1.1.2013. O namietaných priedahoch v konaní sa nevedelo konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, nevedelo sa disciplinárne konanie, nebolo vydané právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva. Súd v konaní o uplatnenom nároku na náhradu škody nesprávnym úradným postupom nie je oprávnený posudzovať nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

Rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote nemožno všeobecne posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc sa javí 15 dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať procesné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách exekúcie), v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné prietahy a z toho vyplývajúci nesprávny úradný postup súdu.

Podmienkou priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, ktorými sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Existenciu nesprávneho úradného postupu žalobca v konaní nepreukázal a neunesol ani dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody.

Žalobca v konaní uplatňuje majetkovú škodu, predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo v dôsledku tvrdenej nečinnosti súdu a nemajetkovú ujmu v peniazoch, keď samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Súd nevidí dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške na základe aplikácie nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky o priznaní finančného zadosťučinenia za konštatované zbytočné prietahy v súdnom konaní. Výškou uplatneného nároku predstavujúceho majetkovú a nemajetkovú ujmu sa súd nezaoberal, keďže žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup a vznik škody. Napokon žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov v podobe nesprávneho úradného postupu a vzniku škody.

Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd prvého žalobcu zamietol.

Výrok o trovách odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie. Ako dôvod uviedol, že vo veci sa rozhodlo na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Stav právnej neistoty existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako

napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy, atď.. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote. Žalobca takýto záväzok nemá.

Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Okrem toho, ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konania o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Odvolačný súd v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené, hoci so záverom o potrebe aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013 sa stotožniť nedá.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré s výnimkou záveru o potrebe použitia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013 v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu poukazujúcu na nemožnosť aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. podrobne upravujúceho podmienky pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu s touto je potrebné súhlasiť. Išlo by totiž o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto právneho predpisu zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2013 a preto je priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy vzniknuté od 1.1.2013.

To však neznamená, aby súd prvého stupňa nemohol ako príklad uviesť právne významné okolnosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a to v kontexte skúmania, ktoré súd musí vykonať aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu vrátane prieťahov v konaní pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku zodpovednostného právneho vzťahu medzi účastníkmi konania.

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že v prejednáwanej veci nedošlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu, alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, alebo Ústavného súdu SR, ktoré by prieťahy v konaní konštatovalo.

V danom prípade nesprávny úradný postup mal spočívať v nedodržaní zákonnej lehoty stanovenej na rozhodnutie o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Odvolací súd poukazuje na závery Ústavného súdu SR v rozhodnutí IV. ÚS 606/2012, kde Ústavný súd SR okrem iného zdôraznil, že aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že žalobca podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Vo vzťahu k tej časti odvolania, v ktorej sa hovorí o potrebe rozhodnúť o návrhu žalobcu na prerušenie konania je potrebné dodať, že zo strany žalobcu takýto návrh v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu doručený nebol. Takéto návrhy žalobca podával len v tých prípadoch, keď súdy nezohľadnili ním namietanú zaujatosť všetkých sudcov súdu rozhodujúceho konkrétnu exekučnú vec, v ktorej malo dôjsť k nesprávne úradnému postupu zakladajúcemu podľa tvrdení žalobcu nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. V prejednáwanej veci námietke zaujatosti vyhovené bolo a vec prejednával iný súd, než ten, ktorý konal v exekučnej veci.

Ďalším rozhodnutím, a to uznesením zo dňa 1.4.2015 č.k. 21C/422/2012 - 82 bolo žalobcovi uložené zaplatiť súdny poplatok za odvolanie.

Vo včas podanom opravnom prostriedku žalobca navrhol uznesenie zrušiť. Ako dôvod uviedol, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Žalobcovi bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR. Navyše podľa ustanovenia § 18 ca zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01.10.2012 a konanie sa teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012.

Ani tento opravný prostriedok po preskúmaní odvolacím súdom sa nepovažoval za dôvodný.

Len na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej doposiaľ nebola splnená poplatková povinnosť, ktorá žalobcovi ako odvolateľovi (§ 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov) vznikla podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov).

Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Tento poplatok je splatný vznikom poplatkovej povinnosti (§ 8 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov).

Odvolacie konanie je samostatným konaním v ktorom odvolací súd rozhoduje o odvolaní. Odvolaním môže účastník napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa pokiaľ to zákon nevyklučuje (§ 201 veta prvá O.s.p.). S účinnosťou od 01.10.2012 konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie je oslobodené od poplatku. Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 18 ca tohto právneho predpisu z úkonov navrhnutých, alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012.

V predmetnej veci sa odvolacie konanie začalo po 30.09.2012 a preto súd prvého stupňa správne postupoval, ak žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za ním podané odvolanie.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok a uznesenie ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.